

Literatúra

- FARAGÓ S. 1994: Az ugartyúk (*Burhinus oedicnemus*) fészkelése a Mosoni-síkon. — *Aquila* **101**: 216–218.
- GLUTZ VON BLOTZHEIM U. & BAUER K. 1985: Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 10, Passeriformes (1. Teil). — AULA-Verlag, Wiesbaden.

- RAPOS P. 1957: Fűrj késői költése. — *Aquila* **63–64**: 276.
- RAPOS P. 1962: Az erdei szurkebegy fészkelése hazánkban. — *Aquila* **67–68**: 230–231.
- ŠTOLLMANN A. 1995: Csiba Lajos ornitológus tojásgyűjteménye. — *Iuxta Danubium – Spravodaj Podunajského múzea v Komárne* **11**: 163–171.

Došlo: 10. 2. 2006

Prijaté: 24. 9. 2006

Mgr. Štefan Danko 60-ročný

Mgr. Štefan Danko 60 years old

Rudolf KROPIL

Katedra ochrany lesa a poľovníctva, Lesnícka fakulta TU vo Zvolene, T. G. Masaryka 20, 960 53 Zvolen, Slovensko; kropil@vsld.tuzvo.sk

Štefan Danko sa narodil 20. 10. 1946 v Košiciach. V r. 1965 zmaturoval na Strednej priemyselnej škole hutníckej. VŠ štúdium absolvoval na Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach v odbore všeobecná biológia. V r. 1970 štúdium ukončil a získal titul prom. biol. (neskôr Mgr.). Nastupuje na študijný pobyt na Katedru ekológie a systematickej zoológie UPJŠ. Po reorganizácii katedry v r. 1972 odchádza do VS strojárni, kde pracuje ako technolog. Od 1. 6. 1973 nastupuje do Zemplínskeho múzea v Michalovciach, kde pracoval a pracuje dodnes ako zoológ, resp. vedúci prírodovedného oddelenia.

Štefan začal odborne pracovať už v r. 1962, odkedy si robí pravidelné záznamy. Spoznáva Ing. A. Mošanského, ktorý mu bol učiteľom. Okrem publikovania výskytov vzácnych druhov na východe Slovenska spracoval hniezdne populácie dravcov pohoria Veľký Milič, pričom tieto údaje sú dodnes mimoriadne významné z hľadiska populačnej ekológie. Mgr. Štefan Danko sa venoval predovšetkým štúdiu orla kráľovského, krikľavého a malého, kane popolavej a iných dravcov, zo sov získal unikát-

ne výsledky u sovy dlhochvostej a myšiarky močiarnej. Dlhodobo pracoval a pracuje aj na výskume bahniakov (najmä v oblasti Senného), netopierov, drobných cicavcov a robí i rozborov vývržkov niektorých druhov sov. Okrúžkoval viac ako 10 tisíc vtákov, z toho takmer tretinu tvorili dravce. Mnohé spätné hlásenia sú jedinečné, predovšetkým u dravcov. Ťažisko Dankovej práce treba vidieť v dvoch rovinách. Prvou je muzeálna činnosť. Vytvoril muzeálne zbierky, ktoré majú nesmiernu hodnotu. Popri tejto činnosti získal veľa dokladových preparátov resp. fotografií významnej faunistickej hodnoty, niektoré z nich boli prvými dokladmi pre Československo, resp. Slovensko (napr. hniezdenie *Phalacrocorax pygmaeus*, *Hieraetus pennatus*, *Recurvirostra avosetta*, *Charadrius alexandrinus*, *Calandrella brachydactyla* a i.). Významnou oblasťou, v ktorej sa Š. Danko realizoval bola odborná-organizačná práca. Od začiatku inklinoval ku dravcom a sovám. Bol rozhodujúcou osobnosťou pri vzniku Skupiny pre výskum a ochranu dravcov a sov v Československu v r. 1974, bol jej prvým

dlhoročným vedúcim a dodnes je čestným predsedom RPS (Ochrana dravcov na Slovensku). Z každoročných správ, ktoré boli rozosielené postupne vznikol časopis Buteo. Taktiež z jeho iniciatívy vzniká v r. 1984 Východoslovenský ornitologický klub a Šefan Danko sa stáva jeho predsedom. Počas činnosti klubu vznikol aj časopis Milvus ako prvý slovenský ornitologický časopis vôbec (neskôr premenovaný na Haju), ktorý Danko redigoval. Veľmi významné aktivity má v oblasti fotografovania a filmovania živočíchov, predovšetkým dravcov, sov a vodných vtákov. Patrí vôbec k našim najvýznamnejším fotografom, jeho zábery sú početne publikované (doma ale aj vo viacerých zahraničných publikáciách) a jeho dia-show, síce dost' zriedkavé, ale o to žiadanejšie boli aj na niekoľkých

konferenciách (Zvolen, Priešov). Potvrdením kvality jeho záberov bolo aj ocenenie tretím miestom na svetovej výstave fotografií dravcov a sov v Izraeli v r. 1987. Vyústením jeho dlhoročnej odbornej práce bolo koordinovanie mapovania vtákov na východnom Slovensku v r. 1995–2002 a hlavné editorstvo významnej monografie „Rozšírenie vtákov na Slovensku“, ocenej cenou Literárneho fondu. Bol hlavným autorom druhu *Aquila heliaca* v európskej monografii „The Atlas of European Breeding Birds“. V súčasnosti spolupracuje ako spolueditor na monografii „Cicavce Slovenska“. Jeho neutíchajúca aktivita nám pripraví určite ešte významné publikácie a zábery, ktoré potešia množstvo ornitológov a ochrancov prírody.

Ladislav Šnírer 50-ročný

Ladislav Šnírer 50 years old

Stanislav HARVANČÍK¹ & Anton KRIŠTÍN²

¹ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie, Dlhá 3, 971 01 Prievidza, Slovensko; stanislav.harvancik@soprs.sk

²Ústav ekológie lesa SAV, Štúrova 2, 960 53 Zvolen, Slovensko; kristin@savzv.sk

Dňa 1. 6. 2005 uplynulo 50 rokov od narodenia Ladislava Šnírera. Jubilant patrí medzi významných ornitológov a ochrancov prírody. Narodil sa v Handlovej ako prvý z 5 detí. Základnú školu vychodil v Partizánskom (1962–1970). Už vtedy sa stretol so Stanom Harvančíkom a okamžite zistili, že ich spája spoločný záujem o prírodu. Ako samouk a pod vplyvom Stanovho otca – rybára, ktorý ich často brával spolu na rybačku, výrazne orientoval svoj záujem o prírodu, neskôr ornitológiu a ochranu prírody. Vtedy začala aj jeho spolupráca so S. Harvančíkom, s ktorým realizuje viaceré projekty ornitologického a prírodovedného zamerania už 40 rokov. Po ukončení základnej školy nastúpil do Stredného odborného učilišťa vo svojom bydlisku. Toto ukončil v r. 1973 a v r. 1974 nastúpil na základnú vojenskú službu. Neskôr

popri zamestnaní absolvoval Strednú školu pre pracujúcich, ktorú ukončil maturitou a odvtedy pracuje ako THP pracovník v samostatnom strojárskom závode. Má dvoch synov, Ladislava (1980) a Tomáša (1982).

Väčšinu svojho voľného času venuje ornitológii a ochrane prírody. Od r. 1975 spolupracuje na Medzinárodnom mapovaní hniezdného rozšírenia vtákov. V r. 1977 v spolupráci s Harvančíkom zakladajú Ornitologickú sekciiu ZO SZOPK Partizánske. V tom istom roku sa stáva členom Skupiny pre výskum a ochranu dravcov a sov. V r. 1978 vstupuje do Československé spoločnosti ornitologickej (ČSSO) v Prahe. Od r. 1980 sa podieľa na príprave ornitologických táborov ZO SZOPK Partizánske, ktoré sa konali na rôznych miestach Slovenska a na ktorých sa zúčastňovali viaceré, dnes významné osob-

dlhoročným vedúcim a dodnes je čestným predsedom RPS (Ochrana dravcov na Slovensku). Z každoročných správ, ktoré boli rozosielané postupne vznikol časopis Buteo. Taktiež z jeho iniciatívy vzniká v r. 1984 Východoslovenský ornitologický klub a Šefan Danko sa stáva jeho predsedom. Počas činnosti klubu vznikol aj časopis Milvus ako prvý slovenský ornitologický časopis vôbec (neskôr premenovaný na Haju), ktorý Danko redigoval. Veľmi významné aktivity má v oblasti fotografovania a filmovania živočíchov, predovšetkým dravcov, sov a vodných vtákov. Patrí vôbec k našim najvýznamnejším fotografom, jeho zábery sú početne publikované (doma ale aj vo viacerých zahraničných publikáciách) a jeho dia-show, síce dost' zriedkavé, ale o to žiadanejšie boli aj na niekoľkých

konferenciách (Zvolen, Priešov). Potvrdením kvality jeho záberov bolo aj ocenenie tretím miestom na svetovej výstave fotografií dravcov a sov v Izraeli v r. 1987. Vyústením jeho dlhoročnej odbornej práce bolo koordinovanie mapovania vtákov na východnom Slovensku v r. 1995–2002 a hlavné editorstvo významnej monografie „Rozšírenie vtákov na Slovensku“, ocenej cenou Literárneho fondu. Bol hlavným autorom druhu *Aquila heliaca* v európskej monografii „The Atlas of European Breeding Birds“. V súčasnosti spolupracuje ako spolueditor na monografii „Cicavce Slovenska“. Jeho neutíchajúca aktivita nám pripraví určite ešte významné publikácie a zábery, ktoré potešia množstvo ornitológov a ochrancov prírody.

Ladislav Šnírer 50-ročný

Ladislav Šnírer 50 years old

Stanislav HARVANČÍK¹ & Anton KRIŠTÍN²

¹ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie, Dlhá 3, 971 01 Prievidza, Slovensko; stanislav.harvancik@soprs.sk

²Ústav ekológie lesa SAV, Štúrova 2, 960 53 Zvolen, Slovensko; kristin@savzv.sk

Dňa 1. 6. 2005 uplynulo 50 rokov od narodenia Ladislava Šnírera. Jubilat patrí medzi významných ornitológov a ochrancov prírody. Narodil sa v Handlovej ako prvý z 5 detí. Základnú školu vychodil v Partizánskom (1962–1970). Už vtedy sa stretol so Stanom Harvančíkom a okamžite zistili, že ich spája spoločný záujem o prírodu. Ako samouk a pod vplyvom Stanovho otca – rybára, ktorý ich často brával spolu na rybačku, výrazne orientoval svoj záujem o prírodu, neskôr ornitológiu a ochranu prírody. Vtedy začala aj jeho spolupráca so S. Harvančíkom, s ktorým realizuje viaceré projekty ornitologického a prírodovedného zamerania už 40 rokov. Po ukončení základnej školy nastúpil do Stredného odborného učilišťa vo svojom bydlisku. Toto ukončil v r. 1973 a v r. 1974 nastúpil na základnú vojenskú službu. Neskôr

popri zamestnaní absolvoval Strednú školu pre pracujúcich, ktorú ukončil maturitou a odvtedy pracuje ako THP pracovník v samostatnom strojárskom závode. Má dvoch synov, Ladislava (1980) a Tomáša (1982).

Väčšinu svojho voľného času venuje ornitológii a ochrane prírody. Od r. 1975 spolupracuje na Medzinárodnom mapovaní hniezdného rozšírenia vtákov. V r. 1977 v spolupráci s Harvančíkom zakladajú Ornitologickú sekcii ZO SZOPK Partizánske. V tom istom roku sa stáva členom Skupiny pre výskum a ochranu dravcov a sov. V r. 1978 vstupuje do Československej spoločnosti ornitologickej (ČSSO) v Prahe. Od r. 1980 sa podieľa na príprave ornitologických táborov ZO SZOPK Partizánske, ktoré sa konali na rôznych miestach Slovenska a na ktorých sa zúčastňovali viaceré, dnes významné osob-

nosti. V r. 1982 zložil krúžkovateľské skúšky z ornitológie u prof. J. Sládeka vo Zvolene a stáva sa aktívnym krúžkovateľom. Do r. 2001 okružkoval 142 druhov vtákov v počte 7643 kusov. V r. 1985 sa stal zakladajúcim členom Slovenskej ornitologickej spoločnosti (SOS). Dňa 30. 10. 1996 sa zúčastňuje pracovného stretnutia v Trábečskom múzeu v Topoľčanoch, zameraného na zriadenie krúžkovacej stanice pri SNM v Bratislave. Hlavným bodom bol návrh na výrobu razníc pre jednotlivé typy krúžkov, po ich odsúhlasení dr. B. Matouškom začal Laco s ich výrobou. Raznice boli v r. 1997 vyrobené, no výrobu krúžkov sa nepodarilo hneď zabezpečiť. Až v r. 2001 sa na to podujal znovu Laco a koncom apríla vyrobil prvé vzorky krúžkov typu A, B, C, D a 12. 5. 2001 použil prvé slovenské krúžky, ktorými okružkoval 2 mláďatá sokola sťahovavého. Vyrobil aj ďalšie dva typy krúžkov E, H. Na Oravskom tábore v r. 2001 sa dohodlo preveriť možnosť výroby malých krúžkov v zahraničí. Ponuka prišla 28. 6. 2001 a na jej základe bolo zvolané stretnutie do Prievidze dňa 11. 7. 2001. Tu Laco prezentoval vyrobené typy krúžkov a tlačív, čo všetci účastníci ocenili a týmto dátumom ofici-

álne dal podnet na zaregistrovanie Slovenskej krúžkovacej stanice. Z príležitosti svojho jubilea bol ocenený aj bronzovou medailou prof. O. Ferianca za rozvoj ornitológie na Slovensku. Bol a je stále pravidelným aktívnym účastníkom ornitologických konferencií vo Zvolene, ako aj ornitologických táborov Stredoslovenskej pobočky SOS (napr. Kiarov 1991, Rimava 1996, Poiplie 1997, atď.) a táborov ornitologického klubu na Orave. Je aktívnym spolupracovníkom správy CHKO Ponitrie a členom stráže prírody v Trenčianskom kraji od r. 2003. Tiež je členom Spoločnosti pre ochranu vtákov na Slovensku.

Výsledky z ornitologickej a ochrannárskej činnosti publikoval v rôznych periodikách väčšinou so svojim spolupracovníkom dr. Harvančíkom. Svoje ornitologické skúsenosti zúročil aj ako mapovateľ i autor knihy „Rozšírenie vtákov na Slovensku“ (Danko et al. 2002). Jeho hlavnou záľubou a špecializáciou sa stali orly kráľovské, ktorým sa venuje od r. 1976, a to nielen v oblasti Ponitria.

Laco, do ďalšej 50-ky Ti prajeme v mene všetkých Tvojich kamarátov veľa zdravia, krásnych dní v prírode a Tvojho neutíchajúceho entuziazmu!

Anton Krištín päťdesiatnik

Anton Krištín quinquagenarian

Martin SÁROSSY¹ & Peter KAŇUCH²

¹M. R. Štefánika 43, 082 21 Veľký Šariš, Slovensko; sarossy@changenet.sk

²Ústav ekológie lesa SAV, Štúrova 2, 960 53 Zvolen, Slovensko; kanuch@netopiere.sk

RNDr. Anton Krištín, CSc. sa narodil 2. 8. 1956 v Bratislave, odkiaľ sa po dvoch rokoch s rodičmi presťahovali do Nitry, kde žil do r. 1975. V r. 1971–1974 v okolí Zoborských vrchov spolu s priateľom P. Gajdošom (dnes vedeckým pracovníkom Ústavu krajinskej ekológie SAV), pod vedením Dr. T. Babu a Dr. J. Brestovského, prišiel do kontaktu s terénnou zoológiou.

Vyradené entomologické krabice, ktoré dostali darom od Doc. Čepeláka, motivovali začínajúcich zoológov hlavne k zberu chrobákov. Z tohto obdobia gymnaziálnych štúdií pochádza aj jeho prvá práca „Výskum a ochrana chránených druhov stavovcov v Nitre a blízkom okolí“, s ktorou vyhral krajské aj národné kolo biologickej olympiády. Napriek tomu, že v tom čase sa

nosti. V r. 1982 zložil krúžkovateľské skúšky z ornitológie u prof. J. Sládeka vo Zvolene a stáva sa aktívnym krúžkovateľom. Do r. 2001 okružkoval 142 druhov vtákov v počte 7643 kusov. V r. 1985 sa stal zakladajúcim členom Slovenskej ornitologickej spoločnosti (SOS). Dňa 30. 10. 1996 sa zúčastňuje pracovného stretnutia v Tríbečskom múzeu v Topoľčanoch, zameraného na zriadenie krúžkovacej stanice pri SNM v Bratislave. Hlavným bodom bol návrh na výrobu razníc pre jednotlivé typy krúžkov, po ich odsúhlasení dr. B. Matouškom začal Laco s ich výrobou. Raznice boli v r. 1997 vyrobené, no výrobu krúžkov sa nepodarilo hneď zabezpečiť. Až v r. 2001 sa na to podujal znovu Laco a koncom apríla vyrobil prvé vzorky krúžkov typu A, B, C, D a 12. 5. 2001 použil prvé slovenské krúžky, ktorými okružkoval 2 mláďatá sokola sťahovavého. Vyrobil aj ďalšie dva typy krúžkov E, H. Na Oravskom tábore v r. 2001 sa dohodlo preveriť možnosť výroby malých krúžkov v zahraničí. Ponuka prišla 28. 6. 2001 a na jej základe bolo zvolané stretnutie do Prievidze dňa 11. 7. 2001. Tu Laco prezentoval vyrobené typy krúžkov a tlačív, čo všetci účastníci ocenili a týmto dátumom ofici-

álne dal podnet na zaregistrovanie Slovenskej krúžkovacej stanice. Z príležitosti svojho jubilea bol ocenený aj bronzovou medailou prof. O. Ferianca za rozvoj ornitológie na Slovensku. Bol a je stále pravidelným aktívnym účastníkom ornitologických konferencií vo Zvolene, ako aj ornitologických táborov Stredoslovenskej pobočky SOS (napr. Kiarov 1991, Rimava 1996, Poiplie 1997, atď.) a táborov ornitologického klubu na Orave. Je aktívnym spolupracovníkom správy CHKO Ponitrie a členom stráže prírody v Trenčianskom kraji od r. 2003. Tiež je členom Spoločnosti pre ochranu vtákov na Slovensku.

Výsledky z ornitologickej a ochranárskej činnosti publikoval v rôznych periodikách väčšinou so svojim spolupracovníkom dr. Harvančíkom. Svoje ornitologické skúsenosti zúročil aj ako mapovateľ i autor knihy „Rozšírenie vtákov na Slovensku“ (Danko et al. 2002). Jeho hlavnou záľubou a špecializáciou sa stali orly kráľovské, ktorým sa venuje od r. 1976, a to nielen v oblasti Ponitria.

Laco, do ďalšej 50-ky Ti prajeme v mene všetkých Tvojich kamarátov veľa zdravia, krásnych dní v prírode a Tvojho neutíchajúceho entuziazmu!

Anton Krištín päťdesiatnik

Anton Krištín quinquagenarian

Martin SÁROSSY¹ & Peter KAŇUCH²

¹M. R. Štefánika 43, 082 21 Veľký Šariš, Slovensko; sarossy@changenet.sk

²Ústav ekológie lesa SAV, Štúrova 2, 960 53 Zvolen, Slovensko; kanuch@netopiere.sk

RNDr. Anton Krištín, CSc. sa narodil 2. 8. 1956 v Bratislave, odkiaľ sa po dvoch rokoch s rodičmi presťahovali do Nitry, kde žil do r. 1975. V r. 1971–1974 v okolí Zoborských vrchov spolu s priateľom P. Gajdošom (dnes vedeckým pracovníkom Ústavu krajinskej ekológie SAV), pod vedením Dr. T. Babu a Dr. J. Brestovského, prišiel do kontaktu s terénnou zoológiou.

Vyradené entomologické krabice, ktoré dostali darom od Doc. Čepeláka, motivovali začínajúcich zoológov hlavne k zberu chrobákov. Z tohto obdobia gymnaziálnych štúdií pochádza aj jeho prvá práca „Výskum a ochrana chránených druhov stavovcov v Nitre a blízkom okolí“, s ktorou vyhral krajské aj národné kolo biologickej olympiády. Napriek tomu, že v tom čase sa

venoval aj preskakovaníu prekážok na atletickej dráhe, rozhodol sa pre štúdium zoológie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, kde v r. 1975–1980 študoval systematickú zoológiu a ekológiu. Počas štúdia sa účastnil na práci „Zoologického krúžku“ (ktorému 2 roky aj predsedal) a prvých odborných expedíciách do Západných Tatier a rumunského Fagarasu (s kolegami L. Mucinom, P. Demešom, L. Košťáalom a J. Hreškom). Ku ekológii sa dostáva v týchto rokoch aj popri práci ŠVOČ u Dr. V. Košela, pod ktorého vedením pracoval na téme „Sezónna dynamika motýľov a potočnikov v Zbojníckej jaskyni (Malé Karpaty)“. Posledné tri roky štúdia pracoval ako vedecká pomocná sila u doc. J. Guličku, ktorý mu bol tiež vedúcim diplomovej a rigorózneho práce „Potrava a potravná ekológia vrabca poľného“. Hneď po úspešnom ukončení štúdia s vyznamenaním nastupuje na materskú Katedru systematickej zoológie a ekológie ako interný aspirant, kde je opäť docent Gulička jeho školiteľom. Dizertačnú prácu „Potravné vzťahy niektorých druhov vtákov vo vetrolamoch Žitného ostrova“, však dokončil a obhájil už externe v r. 1985 ako zamestnanec Výskumného ústavu agrochemickej technológie v Bratislave, keď musel v r. 1982 vplyvom nepriaznivých politických okolností odísť z katedry. Na novom pracovisku viedol kolektív oddelenia insekticídov, s ktorým získali 6 patentov v oblasti feromónov a feromónových prípravkov a v r. 1985 im bola udelená „Zlatá medaila INCHEBA 85“. Ocenený selektívny feromónový lapač na monitorovanie výskytu lykožrútov možno dodnes vidieť v našich smrekových lesoch. V tom istom roku prijíma ponuku ísť pracovať do Slovenskej akadémie vied, na novozaloženú Pobočku pre výskum lesných ekosystémov do Zvolena (od r. 1987 Ústavu ekológie lesa SAV – ďalej ÚEL SAV). Ako vedecký pracovník oddelenia lesníckej zoológie (od r. 1993 oddelenia ekológie živočíchov), stretáva vo Zvolene známych zoológov Dr. A. Štollmanna, Dr. A. Dudicha, doc. J. Sládeka, doc. P. Hella, ako aj ďalších skvelých kolegov z dnešného ústavu. Napriek jeho encyklopedickým vedomostiam a širokému záberu od entomológie (najmä rovnokrídlovce)

až po mammaliológiu (dnes najmä netopiere), jeho prioritou sú stále potravné vzťahy vtáctva a hmyzu. Okrem toho sa zaoberá živočíchmi ako bioindikátormi zmien prostredia a zoológickými syntézami.

V r. 1991 a 1992 mu boli udelené štipendiá nadácií Deutsche Forschungsgemeinschaft a Alexander von Humboldt a na 13 mesiacov odchádza pracovať na Katedru ekológie živočíchov na Univerzitu v Bayreuthe a na Katedru aplikovanej zoológie na Univerzitu Ludwig-Maximilian v Mníchove (neskôr vo Freisingu). S profesormi H. Zwölferom a W. Bäumlerom pracuje na projektoch potravných vzťahov vtákov a hmyzu a vedie terénne cvičenia pre študentov v Bavarsku a južnom Francúzsku. Jeho smerovanie ovplyvňujú v tom čase aj Prof. P. Berthold z Vogelwarte Radolfzell, Dr. R. Brandl, Prof. E. Curio z Univerzity v Bochume, Prof. U. Glutz von Blotzheim zo Švajčiarska, Dr. K. Bauer z Naturhistorisches Museum Wien a i. S poslednými dvoma menovanými sa podieľal na kapitolách o rozšírení a ekológii spevavcov v „Handbuch der Vögel Mitteleuropas (1991–1997)“. V novembri 1992 študuje v Národnom parku Berchtesgaden s Dr. P. Pecháčkom potravnú ekológiu ďatlovcov. V tomto období je v intenzívnom kontakte aj s Dr. M. Wilsonom z Anglicka a dodáva údaje o rozšírení a ekológii vtákov Slovenska pre dielo „The birds of the Western Palearctic (1997)“. Humboldtovo štipendium mimoriadne ovplyvnilo jubilentovu odbornú budúcnosť. Vyplynuli mu z neho aj viaceré pozvania prednášať na rôzne univerzity a vedecké inštitúcie z celého sveta (Nemecko, Poľsko, Maďarsko, Česká republika, Ukrajina, Rakúsko, Taliansko, Južná Afrika, Izrael, Španielsko). V r. 1994 na 21. svetovom ornitologickom kongrese (IOC) vo Viedni nadväzuje kontakty s Dr. H. Hoiom (Ústav Konrada Lorenza, Viedeň) a Dr. F. Valerom (Centrum pre výskum ekológie aridných oblastí, Almeria). Z tejto spolupráce vyplynula rada spoločných projektov a publikácií z oblasti životných stratégií ohrozených druhov na príklade modelu *Lanius minor*. V r. 1996 v izraelskom Eilate s Dr. R. Yosefom oživuje činnosť „International Shrike Working

Group“. V r. 1997 sa zúčastňuje zakladajúceho zhromaždenia European Ornithologist Union v talianskej Bologni (do r. 2003 pracuje v jej výbore) a v rámci kongresov EOU každé dva roky organizuje svetové strakošiarske sympóziá. V r. 1998, 2002, 2006 sa zúčastňuje 22. – 24. IOC v Durbane, Pekingu a Hamburgu, kde reprezentuje Slovensko ako člen korešpondent IOC a aj ako organizátor samostatných sympózií. Po čínskom kongrese rozbieha spoluprácu s Ústavom zoológie Čínskej akadémie vied (s Prof. F.-M. Lei), a organizuje ešte stále bežiaci bilaterálny projekt „Spoločenstvá vtákov, koníkov a netopierov pozdĺž vertikálneho gradientu“. V r. 2003 a 2004 podniká s čínskymi kolegami a Dr. P. Kaňuchom (ÚEL SAV) a Dr. P. Bendom (NM Praha) expedície v centrálnej Číne ako aj v slovenských horách.

Od r. 1991 pravidelne koordinuje domáce výskumné projekty a s kolektívom oddelenia na ÚEL SAV rozvíja stratégie prežívania ohrozených druhov živočíchov. V r. 1995–2002 bol jedným z koordinátorov mapovania vtáctva Slovenska, z čoho vyšla v r. 2002 rozsiahla monografia „Rozšírenie vtáctva na Slovensku“, ocenená Cenou Literárneho fondu. V r. 1997 bol oslovený Dr. M. Blairom z Anglicka o autorstvo textov troch druhov (*Merops apiaster*, *Lanius minor* a *Emberiza cia*) do monografie „The Atlas of European Breeding Birds“. V r. 1999 spolu s kolegami s ÚEL SAV edituje monografiu „Eichenschädlinge und ihre Feinde“, ocenenú Prémiou Literárneho fondu. Podobný úspech získala kniha „Pralesy Slovenska: biodiverzita a ochrana“ v r. 2002, na ktorej sa tiež spoluautorsky podieľal. V r. 1999 bol oslovený J. del Hoyom, editorom celosvetovej série monografií „Handbook of the Birds of the World“, k vypracovaniu kapitol o dudkoch (vyšlo v r. 2001) a štyroch druhoch strakošov (vyjde v r. 2008).

Dr. A. Krištín doposiaľ školil ôsmich doktorandov (P. Urban, A. Exnerová, P. Pecháček, M. Hromada, V. Gavlas, P. Kaňuch, M. Sárossy, M. Raess) z odborov zoológia a ekológia živočíchov. Doteraz mu vyšlo viac ako 300 pôvodných vedeckých a odborných prác (vzhľadom na rozsiahly zoznam je na konci uvedený iba

stručný výber jeho významnejších ornitologických prác od začiatku 21. stor.), z toho 18 v monografiách (8 v zahraničí). Vysoký citačný ohlas (približne 680 citáciách) a recenzovanie v svetových časopisoch (napr. Science, Nature, Behaviour, Behavioral Ecology and Sociobiology, Biodiversity and Conservation, Journal of Ethology, Oecologia) svedčí o význame a dosahu jeho práce. Na jeho meno natrafíme aj v novinových správach či populárnej tlači, v rozhlase a televízií, kde pravidelne propaguje vedu a ochranu prírody. Pri tomto výpise je treba ešte spomenúť, že jeho meno nesie aj jeden perový roztoč – *Syringophilopsis kristini* Skoracki, Tryjanowski et Hromada, 2002. Anton Krištín dnes pracuje v redakčných radách niekoľkých časopisov (Folia zoologica, Biologia (Bratislava), Sylvia, Reussia) a je vedúcim redaktorom časopisu Tichodroma. Doteraz predniesol vyše 220 prednášok na kongresoch a konferenciách v 18 krajinách sveta. Okrem predsedníctiev rôznych zahraničných sympózií, od r. 1988 na Slovensku organizoval s kolegami 18 ornitologických a 7 teriologických konferencií, International Woodpecker Symposium (1997), Alpine ornithology symposium (1998), atď.

S Tónom Krištínom sa spája nielen veda ale aj ochrana prírody. Okrem vedeckých projektov spolupracoval a spolupracuje na viacerých ochrannárskych projektoch (napr. Important bird areas in Czechoslovakia – 1992, Ochrana biodiverzity a obhospodarovanie trávnych porastov v modelovom území Poľana – 1996–1998, Európsky významné biotopy na Slovensku – 2003, Významné vtáčie územia Slovenska – 2004, Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu – 2005), ktorých výsledky vyšli v rovnomenných monografiách. Od r. 1989 sa temer každoročne podieľal na organizovaní terénnych Táborov prírodovedcov, zameraných na výskum a ochranu menej známych lokalít Slovenska, z ktorých viaceré boli na jeho podnet vyhlásené za chránené. Od r. 1993 robí predsedu Poradného zboru pre ochranu fauny Štátnej ochrany prírody SR. Bol členom pracovných skupín IUCN a UNESCO, naposledy pri návrhu sústavy pralesov Slovenska

do Prírodného dedičstva UNESCO (2003). Od r. 2005 jeho aktivity v tejto sfére nabrali aj medzinárodný rozmer, keď sa stal nezávislým expertom Európskej komisie v Bruseli a Paríži pre kategorizáciu chránených území siete NATURA 2000. V súčasnosti je podpredsedom SOS/BirdLife Slovensko a aktívne pôsobí ako člen Stráže prírody v jeho srdcu blízkom území CHKO Poľany.

Vzhľadom na naozaj obrovské množstvo aktivít a vykonanej práce je naozaj ťažké vybrať tie najpodstatnejšie a vymenovať ich tak, aby z toho nebol iba suchý zoznam. Z príležitosti polstoročnice je však malé bilancovanie namieste. Kto pozná Tóna osobne vie, že je to človek veľkej psychickej energie, skvelej fyzickej kondície a dobrého vtípu a aj nižšie ročníky majú čo robiť aby stíhali jeho tempo. Preto mu úprimne prajeme aby mu nevyprchali inšpirácie a aby svojím odborným talentom naďalej nadchýnal budúcich adeptov vedy pre poznávanie prírody.

Vybrané ornitologické publikácie A. Krištína od r. 2001

Pôvodné práce

- Valera F., Krištín A. & Hoi H. 2001: Why does the lesser grey shrike (*Lanius minor*) seldom store food?: Determinants of impaling in an uncommon storing species. — *Behaviour* **138**: 1421–1436.
- Krištín A., Mihál I. & Urban P. 2001: Roosting of the Great Tit *Parus major* and the Nuthatch *Sitta europaea* in nest boxes in an oak-hornbeam forest. — *Folia Zool.* **50**: 43–53.
- Exnerová A., Jarošík V. & Krištín A. 2002: Variation in foraging mode of the Northern Wheatear (*Oenanthe oenanthe*). — *Ardea* **90**: 275–284.
- Szentkirályi F. & Krištín A. 2002: Lacewings and snakeflies (Neuroptera, Raphidioptera) as prey for bird nestlings in Slovakian forest habitats. — *Acta zool. Hung.* **48**: 289–300.
- Hromada M., Kuczynski L., Krištín A. & Tryjanowski P. 2003: Animals of different phenotype differentially utilize dietary niche – the case of Great Grey Shrike *Lanius excubitor*. — *Ornis Fennica* **80**: 71–78.
- Valera F., Hoi H. & Krištín A. 2003: Male shrikes punish unfaithful females. — *Behav. Ecol.* **14**: 403–408.
- Exnerová A., Štys P., Krištín A., Volf O. & Pudil M. 2003: Birds as predators of true bugs (Heteroptera) in different habitats. — *Biologia (Bratislava)* **58**: 253–264.
- Hoi H., Krištín A., Valera F. & Hoi Ch. 2004: Clutch enlargement in lesser gray shrikes (*Lanius minor*) in Slovakia when food is superabundant: A maladaptive response?. — *Auk* **101**: 191–198.
- Obuch J. & Krištín A. 2004: Prey composition of the little owl *Athene noctua* in an arid zone (Egypt, Syria, Iran). — *Folia Zool.* **53**: 65–79.
- Pecháček P. & Krištín A. 2004: Comparative diets of adult and young Three-toed Woodpeckers in a European alpine forest community. — *J. Wildl. Manag.* **68**: 683–693.
- Wang A. I., Lei F., Yin Z. H., Krištín A. & Kaňuch P. 2005: Song pattern of black redstart population in the Tibet Plateau: an intercontinental comparison. — *Folia Zool.* **54**: 301–315.
- Valera F., Hoi H. & Krištín A. 2006: Parasite pressure and its effects on blood parameters in a stable and dense population of the endangered Lesser Grey Shrike. — *Biodiv. Conserv.* **15**: 2187–2195.
- Krištín A., Hoi H., Valera F. & Hoi Ch. 2006: Philopatry, dispersal patterns and nest-site reuse in Lesser Grey Shrikes (*Lanius minor*). — *Biodiv. Conserv.* **15** (DOI 10.1007/s10531-006-9019-8).

Monografie

- Krištín A. 2001: Upupidae, Hoopoe *Upupa epops*. — Pp.: 396–411. In: Del Hoyo J., Elliot A. & Sargatal J. (eds.): *Handbook of the Birds of the World*. Vol. 6. Lynx Editions, Barcelona.
- Danko Š., Darolová A. & Krištín A. (eds.) 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. — VEDA, Bratislava.